

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМГИЙН
АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Өлгий сумын ТТЗ-ийн

2016 оны 12 дугаар сарын 31-нээр

дуусвар болсон жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан

Аудитын код: БӨА-2017/13/СТА-ТТЗ

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээлэл авахыг хүсвэл дараах хаягаар харилцана уу:

Цахим хуудас: 0

Тэргүүлэх аудитор: М.Хуанган

Утас: 99417382 Цахим хаяг: mhkuangan@yahoo.com

Аудитын менежер: Х.Женисбек

Утас: 70422930, 99932710 Цахим хаяг: kh_jenisbek@yahoo.com

Аудитор: Ж.Назгүл

Утас: 99668909 Цахим хаяг: nazka_ali@yahoo.com

Агуулга

1	Аудитын гэрчилгээ	2
2	Аудитын тайлан.....	5
2.1	Оршил.....	5
2.2	Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага	5
2.3	Аудитын явцад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт	6
2.4	Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин.....	6
2.5	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ	7
2.6	Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал.....	7
2.7	Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар.....	8
2.8	Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн.....	8
2.9	Аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчилтэй асуудал, гаргасан шийдэл	9
2.9.1	Төлбөрийн акт тогтоосон алдаа, зөрчилтэй асуудал	9
2.9.2	Албан шаардлага өгсөн алдаа, зөрчилтэй асуудал	9
2.9.3	Сахилгын шийтгэл ногдуулахаар шилжүүлсэн алдаа, зөрчилтэй асуудал	9
2.9.4	Хууль хяналтын байгууллагад асуудлыг шилжүүлсэн алдаа, зөрчилтэй асуудал.....	9
2.10	Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал.....	9
2.11	Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга	9
2.12	Шилэн дансны мэдээлэл	17
2.13	Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга.....	17
2.14	Санал дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл.....	17
3	Менежментийн захидал	19
3.1	<u>«management_zurchil1»</u>	Error! Bookmark not defined.
3.2	<u>«management_zurchil2»</u>	Error! Bookmark not defined.
4	Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	22
4.1	Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	22
4.2	Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	28
4.3	Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	Error! Bookmark not defined.
4.4	Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	38
4.5	Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	47

1 Аудитын гэрчилгээ

ӨЛГИЙ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА
Х.БАХЫТХУМАР ТАНАА

**ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗРЫН ХАРЪЯА
БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМГИЙН
АУДИТЫН ГАЗАР**

83129 Өлгий сум, Баян-Өлгий аймаг,

Утас/факс: (976) 7042-2954

E-mail: bayanulgii@audit.gov.mn

2017.04.03 № 58-2017-04/97-ТТЗ
танай _____-ны № _____-т

Аудитын гэрчилгээ

Өлгий сумын Засаг даргын 2016 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон, жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд Төрийн аудитын тухай хуулийн 15.2.1-д заасан бүрэн эрхийн дагуу Баян-Өлгий аймгийн Аудитын газраас аудит хийв.

Төсвийн захирагч нь тайлант хугацааны санхүүгийн тайлан, тодруулгыг холбогдох хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, түүнтэй нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан заавар, журмуудын дагуу үнэн зөв бэлтгэж, тайлагнах үүрэг, хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллага нь жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд Аудитын олон улсын стандартын дагуу аудит хийж, санал дүгнэлт өгөх үүрэг, хариуцлага хүлээнэ.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журмын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр стандарт, журам нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг шаарддаг.

Аудитаар Өлгий сумын Засаг даргын 2016 оны жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан дахь үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэлийн хөтлөлт, програм хангамж, дотоод хяналтын систем, гол хууль тогтоомжуудын мөрдөлтийг болон удирдлагын хийсэн томоохон тооцооллыг шалгаж, аудитын санал дүгнэлтийг дэмжих нотлох зүйлсийг хангалттай цуглуулсан.

Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн тайлан, тодруулга материаллаг алдаагүй эсэхэд санал дүгнэлт өгөх хангалттай бөгөөд зохистой үндэслэлийг бүрдүүлсэн.

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Өлгий сумын Засаг даргын 2016 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, өмчийн өөрчлөлтийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан, илчлэл тодруулгад тайлагнасан үлдэгдэл, ажил гүйлгээнүүд холбогдох хууль, УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан заавар, журмуудын дагуу материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн байна.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

М.ХУАНГАН

2 Аудитын тайлан

2.1 Оршил

Өлгий сумын Засаг дарга Х.Бахытхумар танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн гол зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг биш алдаа зөрчлийн талаарх тайлбар, тодруулга зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын дүнд үндэслэсэн үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэл, тайлагнал, дотоод хяналтын системийг боловсронгуй болгохтой холбоотой зөвлөмжийг энэ тайлангийн 3 дугаар бүлэгт тусгав.

Дараагийн заалтад аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг батлагдсан ангилал, үзүүлэлтээр бэлтгэж, оруулав.

2.2 Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага

Бид Төрийн аудитын тухай хуулийн 15.2.1-д заасан бүрэн эрхийн хүрээнд энэ хуулийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8.9.2, 8.9.3 дахь заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор Өлгий сумын ТТЗ-ийн 2016 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд санхүүгийн тайлангийн аудит хийлээ.

Аудитыг төлөвлөлтийн шатанд боловсруулсан аудитын төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу явуулав.

Өлгий сумын ТТЗ-ийн 2016 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн Олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн гаргасан төр, төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, заавар, журмын дагуу үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь энэхүү аудитын зорилт байв.

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн Олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв, бодитой бэлтгэх үүрэгтэй.

Харин тухайн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг дээрх хууль болон бодлого, журмын дагуу материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхэд санал дүгнэлт өгөх нь Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Аудитыг 2017.03.15-наас 2017.03.31-ны хооронд хийж, аудитын тайланг 2016.03.31-нд эцэслэн баталгаажуулж, үйлчлүүлэгчийн удирдлагад хүргүүлэхээр төлөвлөн, аймгийн Аудитын газрын аудитор Ж.Назгүл хариуцаж хэрэгжүүлэв.

Өлгий сумын ТТЗ-ийн 2016 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг 2017.03.24-нд төрийн аудитын байгууллагад 2017.03.06-ны өдрийн 1/133 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

2.3 Аудитын явцад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт

Аудитын явцад Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн аудитын журам, гарын авлагад дурдсан аудитыг төлөвлөх, гүйцэтгэх, тайлагнах үе шатны ажлыг гүйцэтгэж, баримтжуулан Санхүүгийн тайлангийн аудитын удирдлагын системд оруулсан бөгөөд аудитад баримтласан бодлого, стандарт, зарчим, үйл явцын талаарх мэдээллийг аудитын санал дүгнэлтэд тодорхойлсон болно.

Аудитын үйл явц, үр дүнг Аудитын олон улсын стандартын дагуу шат шатны чанарын хяналт хийж баталгаажуулсан болно.

Аудит хийхэд Төсвийн тухай, Төрийн аудитын тухай, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулиуд болон холбогдох бусад хууль, тогтоомжийн хүрээнд Аудитын олон улсын стандарт, Санхүүгийн аудитын удирдамж – Аудитын дээд байгууллагуудын олон улсын стандарт 1000 – 1810, нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн бусад зарчмуудад тулгуурлав.

2.4 Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин

Бид Аудитын олон стандартад зааснаар үйлчлүүлэгч байгууллагын үйл ажиллагаа, гадаад дотоод орчны талаар төлөвлөсөн бодлого, журмын дагуу шаардлагатай гэж үзсэн хэмжээнд судалж, тэдгээрийн үр дүнг аудитад ашигласан.

Өлгий сумын ТТЗ нь *“Нутаг дэвсгэрийн эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн хэтийн зорилт болон жилийн эдийн засаг, нийгмийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэлийн төсөл, гүйцэтгэлийн тайлан, орон нутгийн төсвийн болон түүнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах төсөл, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг батлуулахаар тухайн Хуралд оруулах, батлагдсан хөтөлбөр, төсөв, төслийг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах, харьяалах нутаг дэвсгэрийнх нь эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн асуудлаар төрийн эрх бүхий байгууллагаас батлах төсөл, хөтөлбөрт санал өгөх, тэдгээрийн хэрэгжилтийг зохион байгуулах, харьяалах нутаг дэвсгэрийнхээ санхүүгийн байдал, хүн амын орлого, хөдөлмөрийн нөөц, газрын төлөв байдлын удирдлага, төлөвлөлтийг хангахад шаардагдах тайлан тэнцэл гаргах,*

-харьяалах нутаг дэвсгэртээ хууль тогтоомж, эрх бүхий байгууллагын шийдвэрт заасан тайлан мэдээг хугацаанд нь хариуцан гаргуулж, хяналт тавих, хүн ам, орон сууц, газар, мал, тэжээвэр амьтад, хашаа худгийн тооллого явуулах ажлыг зохион байгуулах, нутаг дэвсгэрийнхээ татварын албыг удирдлагаар хангах, татварын орлогыг хууль тогтоомж, Хурлын шийдвэрийн дагуу төвлөрүүлэх, шилжүүлэх ажлыг зохион байгуулах” гэсэн эрхэм зорилгын дор үйл ажиллагаагаа эрхлэн гүйцэтгэж байна.

Өлгий сумын ТТЗ-ийн талаарх ерөнхий мэдээллийг аудитыг төлөвлөх үе шатанд шинэчлэн баримтжуулж, ТАБ-СТА-Б-2.1 маягтаар баталгаажуулсан болно.

Өлгий сумын ТТЗ-ийн удирдлага төсвийн шууд захирагчийн хувьд дараах хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын хүрээнд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагааг эрхлэн гүйцэтгэж байна. Үүнд:

- Төсвийн тухай хууль
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль
- Шилэн дансны тухай хууль

Тайлант хугацаанд дээрх бодлого, журамд томоохон шинэчлэлт, өөрчлөлт ороогүй байна.

2.5 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ

Бид санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд материаллаг алдаа байхгүй гэдгийг нягтлах үүднээс үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналтыг шаардлагатай гэж үзсэн хэмжээгээр дахин хянасан. Энэ нь материаллаг алдаа гарахаас хамгаалах ёстой гол бодлого, хяналтуудыг тодруулах, судлах зорилготой юм.

Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг Сангийн яамнаас авч хэрэгжүүлж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын шинэчлэлт, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцтэй байна.

Өлгий сумын ТТЗ-ийн төсөв, санхүүгийн үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа мэдээллийн технологи, бүртгэл мэдээллийн системийн үйл ажиллагаатай танилцан түүний нарийн төвөгтэй байдлыг үнэлэхэд эрсдэлгүй буюу мэдээллийн технологийн мэргэжилтэн аудитад татан оролцуулах шаардлагагүй гэж үзлээ.

Өлгий сумын ТТЗ-ийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулга, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан бэлтгэх, ажил гүйлгээг бүртгэх, хянах үйл ажиллагаанд санхүүгийн “Пластик”, “Аколоус” програм хангамж ашиглажээ.

2.6 Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал

Өлгий сумын ТТЗ-ийн бэлтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл нь материаллаг хэмжээний алдаатай илэрхийлэгдээгүй гэсэн үндэслэлтэй нотолгоо олж авахын тулд санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлантай холбоотой уламжлалт болон хяналтын эрсдэлийг илрүүлэх, үнэлэх үе шатны ажлын талаар товч толилуулъя.

Аудитыг төлөвлөх үе шатанд байгууллага, түүний гадаад, дотоод орчны талаарх цуглуулсан мэдээлэл, ойлголтод үндэслэн эрсдэлийн үнэлгээний горим хэрэгжүүлэн 11 эрсдэлтэй асуудал тодорхойлон, тэдгээрийг ТАБ-СТА-Б-2.6 маягтад нэгтгэж, баримтжуулав.

Дээрх эрсдэлтэй асуудал тус бүрийг дахин нарийвчлан үнэлэхэд 8 асуудал эрсдэл өндөр, 1 асуудал эрсдэл дунд, 0 асуудал эрсдэл бага гэсэн үр дүн гарлаа.

Эрсдэлийн ерөнхий үнэлгээг ТАБ-СТА-Б-4.3 маягтад нэгтгэн баримтжуулсан бөгөөд нийт эрсдэлийн үнэлгээний түвшин 27 байна.

Эрсдэлийн үнэлгээний дүнд үндэслэн эрсдэл өндөр буюу зайлшгүй шалгах эрсдэлтэй 8 асуудлыг аудитын чиглэл тус бүрээр нэгтгэж, тэдгээрийг сорих – шалгах аудитын горим сорил, шалгуур үзүүлэлт, нотлох зүйл цуглуулах арга замыг холбогдох маягтаар баримтжуулан баталгаажуулсан болно.

2.7 МАТЕРИАЛЛАГ БАЙДЛЫН СУУРЬ СОНГОСОН ҮНДЭСЛЭЛ, ТАЙЛБАР

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үеийн материаллаг байдлыг Аудитын олон улсын стандарт 320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт хөрөнгийг сонгов.

Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт хөрөнгийг материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр сонгосон нь Орон нутгийн төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан тул нийт хөрөнгийг материаллаг байдлыг тооцох суурь үзүүлэлтээр сонгох нь тохиромжтой гэж үзсэнтэй холбоотой юм.

Өлгий сумын ТТЗ-ийн 2016 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт хөрөнгө 24419,4 сая төгрөг бөгөөд түүний 1 хувь 244.2 сая төгрөгөөр материаллаг байдлыг тодорхойлж, баталгаажууллаа.

Материаллаг байдлыг суурь үзүүлэлтээс тооцох хувийг 1 хувиар тооцсон нь дотоод хяналт хэвийн гэж үзсэнтэй холбоотой юм. Чанартай холбоотой асуудал байхгүй.

2.8 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Аудитыг төлөвлөх шатанд тогтоосон эрсдэл тус бүрд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн горим сорилын хэрэгжилт, гол үр дүнгийн талаар дор нэгтгэн тэмдэглэв.

Санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг бэлтгэн гаргахад баримталсан бодлого, зарчмуудыг үнэлж, төлөвлөсөн ёсоор аудитын 4 чиглэлээр 9 эрсдэлтэй асуудалд 10 горим, сорил хэрэгжүүлж, түүний үр дүнг баримтжуулав. /ТАБ-СТА-В-3.1/

Дээрх горим сорилыг хэрэгжүүлэн тэдгээрийн гол үр дүн, нөхцөл байдлыг үнэлэхэд алдаа, зөрчил илэрээгүй. /ТАБ-СТА-В-4.1/

Харин аудитыг төлөвлөх шатанд эрсдэлтэй гэж тооцсон боловч, аудитын горим сорил хэрэгжүүлэх явцад алдаа зөрчилгүй нь тогтоогдсон асуудлыг ТАБ-СТА-В-4.2 маягтаар нэгтгэж, баримтжуулав.

Аудитын явцад илэрсэн санхүүгийн тайлагналтай холбоотой алдаа зөрчлүүдийг аудитын явцад залруулж ТАБ-СТА-В-4.3 маягт, залруулах боломжтой асуудал буюу залруулгын талаарх мэдээллийн ТАБ-СТА-В-4.4, ТАБ-СТА-В-4.5 маягтуудыг баримтжуулав.

2.9 Аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчилтэй асуудал, гаргасан шийдэл

Аудитын үр дүнгээр сумын нэгтгэсэн санхүүгийн тайлангийн нэгтгэл, тайлагналтай холбоотой 275,9 сая төгрөгийн, ОНХСангийн тайлангийн бүртгэл тайлантай холбоотой 135,6 сая төгрөгийн алдаа зөрчлийг санхүүгийн тайланд залруулга хийлээ.

2.9.1 Төлбөрийн акт тогтоосон алдаа, зөрчилтэй асуудал

Төлбөрийн акт тогтоох алдаа зөрчил гараагүй.

2.9.2 Албан шаардлага өгсөн алдаа, зөрчилтэй асуудал

Албан шаардлага өгөх алдаа зөрчил гараагүй.

2.9.3 Сахилгын шийтгэл ногдуулахаар шилжүүлсэн алдаа, зөрчилтэй асуудал

Сумын Засаг даргад санхүүгийн тайлангийн аудитаар дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан санал дүгнэлт авсан Өлгий сумын ЗДТГ-ын дарга, санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг хугацаанд гаргаж ирүүлээгүй санхүүгийн албаны дарга нарт хариуцлага тооцуулах санал хүргүүлэв.

2.9.4 Хууль хяналтын байгууллагад асуудлыг шилжүүлсэн алдаа, зөрчилтэй асуудал

Хууль хяналтын байгууллагад шилжүүлэх асуудал гараагүй.

2.10 ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ БУЮУ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДАЛ

ТТЗ-ийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн нэгтгэл, тайлагнал, ОНХСан, СХСангийн авлага, өглөгийн баталгаажуулалт.

2.11 Төсвийн орлого, зарлагын гүйцэтгэл, САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТИЙН ТАЛААРХ ТАЙЛБАР, ТОДРУУЛГА

1. Мөнгөн хөрөнгийн бүртгэл, тайлагнал

/төгрөгөөр/

Данс ны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт бууралт
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	56374063,88	8540757,24	-47833306,64
311	Кассанд байгаа бэлэн мөнгө	601547,96	1051951,02	450403,06
31110	Төгрөг	601547,96	585050,57	-16497,39
31140	Касс арилжааны банк		466900,45	466900,45

312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	55772515,92	7488806,22	-48283709,7
3121	Төгрөг	55772515,92	7488806,22	48283709,7
31211	Төрийн сангийн харилцах	40587620,71	6908948,05	-33678672,66
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	6132276,84	579858,17	-5552418,67
31214	Бусад төсөл, нөөцийн харилцах	9052618,37	0	-9052618,37

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаар оны эцэст нийтдээ 8.5 сая төгрөгийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлтэй гарчээ. Мөнгөн хөрөнгийн бүтцийг авч үзвэл нийт үлдэгдэл мөнгөний 0.6 сая төгрөг нь арилжааны банкин дахь, 6.9 сая төгрөг нь төрийн сан дахь харилцах дансны үлдэгдэл байна. Төрийн сан дахь харилцах дансны үлдэгдлийн 6.8 сая төгрөг нь Орон нутгийн ерөнхий орлогын дансны, 0.6 сая төгрөг нь СХСангийн дансны үлдэгдэл байна.

Арилжааны банкинд байгаа 1051,9 мянган төгрөгийн 585.0 мянган төгрөг нь 15 дугаар Хүүхдийн цэцэрлэгийн, 466.9 мянган төгрөг нь 1 дүгээр Бүрэн дунд сургуулийн үлдэгдэл байна.

2. Авлагын бүртгэл, тайлагнал

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт бууралт
33	АВЛАГА	1089022691,84	1064673979,66	-24348712,18
33100	Ажилчидтай холбогдсон авлага	5048596,84	3826433,66	-1222163,18
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	3120000	3120000	0
33300	Татаас санхүүжилтийн авлага	0	26626500	26626500
335	Бусад авлага	75591884	25907312	-49684572
3351	Байгууллагаас авах авлага	48071068	6894715	-41176353
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	27520816	19012597	-8508219
336	Зээлийн авлага	1005262211	1005193734	-68477
3361	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	1005262211	1005193734	-68477
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	1005262211	1005193734	-68477

Санхүүгийн тайлан дахь авлагын үлдэгдэл өмнөх оноос 24.3 сая төгрөгөөр буурсан дүнтэй байна. ОНХСангийн 2016 оны батлагдсан төсвөөс санхүүжилтээ 26.6 сая төгрөгөөр дутуу авсаныг тайланд авлагаар тусгасан байна.

3. Бараа материалын бүртгэл, тайлагнал

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт бууралт
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	449314338,19	499675188,39	50360850,20
351	Түүхий эд материал	10046823	11042905	996082
354	Хангамжийн материал	438587010,19	486588778,39	48001768,2

Бараа материалын үлдэгдэл оны эхнээс 50,4 сая төгрөгөөр өссөн байна. Бараа материалын бүтцийг авч үзвэл 2.6 хувь нь түүхий эд материал, 97.3 хувь нь хангамжийн материал байна. Тайлант онд нийтдээ 13.2 сая төгрөгийн материалыг үнэ төлбөргүй хүлээн авч, 74.2 сая төгрөгийн бараа матерталыг данснаас дансанд шилжүүлсэн байна.

4. Үндсэн хөрөнгийн бүртгэл, тайлагнал

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт бууралт
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	22822871708,99	24857931435,73	2035059726,74
391	Газар			
392	Биет хөрөнгө	22817262409,08	24850839651,65	2033577242,57
393	Биет бус хөрөнгө	5609299,01	7091784,08	1482481,17

Үндсэн хөрөнгө оны эхнээс 2035,1 сая төгрөгөөр өссөн байна. Тайлант онд 44.3 сая төгрөгийн хөрөнгийг худалдан авч, 934.0 сая төгрөгийн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй хүлээн авч, 4674.3 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг харьяа байгууллагуудын данс хооронд шилжүүлэн бүртгэсэн байна.

Тайлант онд үндсэн хөрөнгөнд 1533.3 сая төгрөгийн элэгдэл тооцож, хуримтлагдсан элэгдлийн үлдэгдэл 9459.8 сая төгрөгт хүрсэн байна.

5. Өр төлбөрийн бүртгэл, тайлагнал

/төгрөгөөр/

4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>255,407,915.00</u>	<u>250,086,722.52</u>	<u>-5321192,48</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	235,407,915.00	230,086,722.52	-5321192,48
413	Өглөг	235407915	230086722,52	-5321192,48
4136	Бусад өглөг	205309730	67295943,12	138013786,88
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	189833292	32056626	-157776666
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	4821250	1504000	-3327250

Нийт өр төлбөрийн дүн оны эхнээс 5.3 сая төгрөгөөр буурсан байна. Харин ОНХСангийн хэрэгжүүлсэн төсөл арга хэмжээний тооцоотой холбоотой 135.6 сая төгрөгийн өглөг нэмэгдсэн байна.

6. Орлого, татаас санхүүжилтийн талаар

6.1 Улсын төсвийн санхүүжилт

Өлгий сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлангаар тайлант онд тусгай зориулалтын шилжүүлгээр нийтдээ 16060.1 сая төгрөгийн санхүүжилт, 220.9 сая төгрөгийн нэмэлт санхүүжилтийг хүлээн авсан байна.

6.2 Орон нутгийн төсвийн санхүүжилт

Орон нутгийн захиргааны байгууллагуудад аймгийн төсвөөс 397.5 сая төгрөгийн санхүүгийн дэмжлэг авч, орон нутгийн татварын орлогоос 391.7 сая төгрөгийн орлогын эх үүсвэр бүрдүүлэн санхүүжүүлсэн байна.

6.3 Өөрийн орлого

Өлгий сумын төсөвт байгууллагуудад үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос 200.0 мянган төгрөгийн орлого оруулах төлөвлөгөө өгөгдсөнөөс 552.8 мянган төгрөгийн орлого, туслах үйл

ажиллагааны орлогоос 592.3 мянган төгрөгийн орлого оруулах төлөвлөгөө өгөгдсөнөөс 757.8 мянган төгрөгийн орлого оруулсан байна.

6.4 Татварын орлого

Өлгий сумын ИТХ-аас сумын 2016 оны Орон нутгийн төсвийн орлогын төлөвлөгөөг 352,9 сая төгрөгөөр баталжээ. Орлогын бүтцийг авч үзвэл нийт орлогын 46,3 хувийг ХАОАТатвараас, 35,9 хувийг бусад татвараас, 17,8 хувийг татварын бус орлогоос оруулахаар төлөвлөжээ.

Орон нутгийн төсвийн орлогын гүйцэтгэлийг хүснэгтээр харуулбал: /төгрөг/

Үзүүлэлт	төлөвлөгөө	гүйцэтгэл	зөрүү	хувь
Нийт орлогын дүн	352961100	351075115	-1885984	99.5%
Татварын орлого	352961100	349249010	-3712090	98,9%
ХАОАТатвар	333886100	296287610	-37598490	88.7%
Өмчийн татвар	6475000	14485000	8010000	223.7%
Бусад татвар	12600000	32524700	19924700	258.1%
Татварын бус орлого		7777805	7777805	100%

Гүйцэтгэлээр Орон нутгийн орлогод нийтдээ 351,0 сая төгрөгийн орлого төвлөрүүлж төлөвлөгөөг 1.8 сая төгрөгөөр буюу 0,5 хувиар тасалдуулжээ. Энэ нь үйл ажиллагааны орлогын татвар, хог хягдлын үйлчилгээний хураамжийн орлого тасарсантай холбоотой байна. Нийт орлогын 84.4 хувийг ХАОАТатвар, 4.1 хувийг өмчийн татвар, 9.3 хувийг бусад татвар, 2,2 хувийг татварын бус орлого бүрдүүлж байна.

Орлогын нэр төрлөөр авч үзэхэд өмчийн татвар 8010.0 мянган төгрөгөөр буюу 123.7 хувиар, бусад татвар 19924.7 мянган төгрөгөөр буюу 158.1 хувиар, татварын бус орлого 7777,8 мянган төгрөг буюу 100 хувиар давж, ХАОАТатвар 37598,5 мянган төгрөгөөр буюу 11.3 хувиар тасарчээ.

Орон нутгийн орлогын 995 тоот данс оны эхэнд 40.6 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй ба тайлант онд 351.1 сая төгрөгийн татварын орлого оруулж оны эцэст орон нутгийн төсвийн ерөнхий орлогын 910 тоот дансанд 6.6 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарчээ.

Сумын төрийн сан дахь цалин хөлсний татварын орлогын 901 тоот дансаар нийтдээ 250693,8 мянган төгрөгийн орлогыг оруулж, аймгийн төсөвт төвлөрүүлсэн байна. Сумын төсөвт байгууллагуудаас төлсөн цалин хөлсний татварын орлогыг тухай бүр аймгийн ЦХТОрлогын дансанд төвлөрүүлж ажилласан байна.

Сумын татварын орлогын 995 тоот дансанд орсон газрын төлбөрийн 20700,0 мянган төгрөгийг аймгийн төсөвт бүрэн төвлөрүүлсэн байна.

6.5 Бусад

Тайланд онд ОНХСангийн санхүүжилтэнд 193,7 сая төгрөгийн санхүүжилт авч, Сум хөгжүүлэх сангийн эргэн төлөлтөөс 53.7 сая төгрөгийг, татварын бус орлогоос 1.8 сая төгрөгийн орлого оруулсан байна.

7. Зарлага санхүүжилтийн талаар

7.1 Санхүүжилтийн зарцуулалт

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төрийн аудитын байгууллага санхүүгийн тайлангийн аудитаар батлагдсан төсвийн гүйцэтгэлийг зохих журмын дагуу зохион байгуулж, үнэн зөв, тайлагнасан эсэхэд үнэлэлт өгөхийг зорьдог.

Өлгий сумын ТТЗ-ийн өөрийн чиг үүргээ хэрэгжүүлэхтэй нь холбоотой төсөвт байгууллагуудын хөтөлбөр, арга хэмжээнд зориулан 2016 оны урсгал зардалд нийтдээ 17070,5 сая төгрөгийн төсөв батлагдсаны 16060,1 сая төгрөгийг тусгай зориулалтын шилжүүлгээр, 789,2 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 220,3 сая төгрөгийг ОНХСангийн хөрөнгөөр, 0.8 сая төгрөгийг үйл ажиллагааны орлогоор санхүүжүүлэхээр төлөвлөсөн байна.

Гүйцэтгэлээр тусгай зориулалтын шилжүүлгээр 16054,7 сая төгрөгийн, орон нутгийн төсвөөс 782,5 сая төгрөгийн санхүүжилт авч, аймгийн ОНХСангаас 193,7 сая төгрөгийн санхүүжилтийг авч нийтдээ 17032,3 сая төгрөгийн зарлага санхүүжилтээр ажиллаж, батлагдсан төсвөөс 38,2 сая төгрөгөөр бага зарлага гаргажээ.

Энэ нь ОНХСангийн төсвөөс олгох санхүүжилт 26,6 сая төгрөгөөр дутуу олгогдож, төсөвт байгууллагуудаас 11.6 сая төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлсэнтэй холбоотой. Үүнээс тусгай зориулалтын шилжүүлгийн байгууллагаас 5.3 сая төгрөг, орон нутгийн төсөвт байгууллагаас 6.3 сая төгрөг төвлөрүүлсэн байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэлийн талаарх мэдээллийг дор нэгтгэн харуулав.

/сая.төгрөгөөр/

№	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь	Зөрүү
1	Нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүн	17070.5	17036.1	99.8%	34.4
1.1	Урсгал зардал	16850.1	16837.7	99.9%	12.4
1.2	Хөрөнгийн зардал	0	0	0.0%	0.0
1.3	Эргэж төлөгдөх төлбөрийг хассан цэвэр зээл	0	0	0.0%	0.0
2	Зардлыг сахүүжүүлэх эх үүсвэр	17070.5	17032.3	99.8%	38.2
2.1	Улсын төсвөөс санхүүжих /Тусгай зориулалтын шилжүүлэг/	16060.1	16054.7	99.9%	5.4
2.2	Орон нутгийн төсвөөс	789.2	782.5	99.1%	6.7
2.3	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас	220.3	193.7	87.9%	26.6
2.4	Төсөвт байгууллагын үйл ажиллагааны орлогоос	0.7	1.3	185.7%	-0.6

Төсвийн гүйцэтгэлийг байгууллага бүрээр харуулбал:

/төгрөг/

Төсөвт байгууллагуудын нэр	төлөвлөгөө	гүйцэтгэл	зөрүү	хувь
----------------------------	------------	-----------	-------	------

Өлгий сумын хүүхдийн 1-р цэцэрлэг	265,146,900.00	265,146,852.00	- 48.0	100.0
Өлгий сумын хүүхдийн 2-р цэцэрлэг	363,375,600.00	363,375,600.00	-	100.0
Өлгий сумын хүүхдийн 3-р цэцэрлэг	358,374,900.00	358,376,191.51	1,291.5	100.0
Өлгий сумын хүүхдийн 4-р цэцэрлэг	308,778,000.00	308,778,000.00	-	100.0
Өлгий сумын хүүхдийн 5-р цэцэрлэг	409,526,800.00	409,526,800.00	-	100.0
Өлгий сумын хүүхдийн 6-р цэцэрлэг	286,389,900.00	286,389,900.00	-	100.0
Өлгий сумын хүүхдийн 7-р цэцэрлэг	244,634,400.00	244,634,400.00	-	100.0
Өлгий сумын хүүхдийн 8-р цэцэрлэг	311,688,700.00	311,688,700.00	-	100.0
Өлгий сумын хүүхдийн 9-р цэцэрлэг	353,768,500.00	353,768,500.00	-	100.0
Өлгий сумын хүүхдийн 10-р цэцэрлэг	281,330,200.00	281,330,200.00	-	100.0
Өлгий сумын хүүхдийн 11-р цэцэрлэг	246,469,200.00	245,153,700.00	- 1,315,500.0	99.5
Өлгий сумын хүүхдийн 12-р цэцэрлэг	214,406,400.00	214,405,350.00	- 1,050.0	100.0
Өлгий сумын хүүхдийн 13-р цэцэрлэг	99,760,200.00	99,671,848.00	- 88,352.0	99.9
Өлгий сумын хүүхдийн 15-р цэцэрлэг	108,862,500.00	108,862,500.00	-	100.0
Өлгий сумын хүүхдийн 16-р цэцэрлэг	106,087,500.00	106,087,500.00	-	100.0
Өлгий сумын хүүхдийн 17-р цэцэрлэг	111,921,700.00	111,921,700.00	-	100.0
Өлгий сумын хүүхдийн 18-р цэцэрлэг	101,425,500.00	101,425,500.00	-	100.0
Өлгий сумын хүүхдийн Эрдэм цэцэрлэг	62,456,700.00	62,456,700.00	-	100.0
Өлгий сумын Эрдэм бага сургууль	337,749,900.00	337,749,900.00	-	100.0
Хотгор Хүүхдийн цэцэрлэг	94,922,000.00	94,922,000.00	-	100.0
Хотгор бага сургууль	123,438,400.00	123,437,140.10	- 1,259.9	100.0
Хотгор Эрүүл мэндийн төв	129,568,200.00	129,568,200.00	-	100.0
Өлгий сумын 1 дүгээр бага сургууль	588,268,400.00	588,268,200.00	- 200.0	100.0
Өлгий сумын 1-р БДС	1,435,433,900.00	1,435,433,900.00	-	100.0
Өлгий сумын 2-р БДС	1,425,350,300.00	1,424,959,859.00	- 390,441.0	100.0
Өлгий сумын 3-р БДС	1,720,467,600.00	1,720,801,817.85	334,217.8	100.0
Өлгий сумын 4-р БДС	1,705,698,000.00	1,705,668,000.00	- 30,000.0	100.0

Өлгий сумын 5-р БДС	1,732,365,600.00	1,729,001,952.00	- 3,363,648.0	99.8
Өлгий сумын 6-р БДС	752,436,800.00	752,436,800.00	-	100.0
Өрхийн эрүүл мэндийн төв	406,920,000.00	406,920,000.00	-	100.0
Билге-Тегин сургууль	144,979,500.00	144,979,500.00	-	100.0
Бастама сургууль	226,235,600.00	226,235,600.00	-	100.0
Эмпати сургууль	349,261,600.00	349,261,600.00	-	100.0
Дарын сургууль	254,357,400.00	254,357,400.00	-	100.0
Зайд сургууль	190,149,500.00	190,149,500.00	-	100.0
Цоглог хүүхдийн цэцэрлэг	34,752,560.00	34,752,560.00	-	100.0
Жамал хүүхдийн цэцэрлэг	34,752,900.00	34,752,900.00	-	100.0
Оюунлаг алхам хүүхдийн цэцэрлэг	34,752,800.00	34,752,800.00	-	100.0
Сарака хүүхдийн цэцэрлэг	34,752,800.00	34,752,800.00	-	100.0
Айбом хүүхдийн цэцэрлэг	34,752,900.00	34,752,900.00	-	100.0
Дарын хүүхдийн цэцэрлэг	34,752,800.00	34,752,800.00	-	100.0
Хот тохижуулах алба	236,883,200.00	236,128,080.00	- 755,120.0	99.7
Өлгий сумын ЗДТГазар	486,271,610.00	480,319,010.00	- 5,952,600.0	98.8
Өлгий сумын ИТХ	66,461,900.00	66,461,900.00	-	100.0
Орон нутгийн хөгжүүлэх сан	220,326,500.00	193,700,000.00	- 26,626,500.0	87.9
Бүгд	17,070,466,270.0	17,032,277,060.5	- 38,189,209.5	99.8

Сумын төсөвт байгууллагууд тайланд онд батлагдсан төсөвтээ багтаан үйл ажиллагаа явуулсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэлийг зардлын зүйл ангиар авч үзвэл: Нормативт зардал, томилолтын зардал, бараа үйлчилгээний бусад зардал, бусад урсгал шилжүүлгийн зардлуудыг 0,08-76.1 сая төгрөгөөр хэмнэж, цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил, НДШ-ийн зардал, байр ашиглалтай холбоотой тогтмол зардал, хангамж бараа материалын зардал, эд хогшил, урсгал засварын зардал, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний зардлуудыг 1.1-32.3 сая төгрөгөөр хэтрүүлэн зарцуулсан байна.

Үзүүлэлт	Тайлант оны		
	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		5,510,131.83	

НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	17,070,466,270.00	17,036,143,390.74	34,322,879.26
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	11,244,587,531.38	11,256,320,120.31	(11,732,588.93)
Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,243,743,119.00	1,276,014,927.00	(32,271,808.00)
Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,386,637,442.00	1,411,941,255.00	(25,303,813.00)
Хангамж, бараа материалын зардал	191,244,041.00	197,531,426.66	(6,287,385.66)
Нормативт зардал	1,002,876,920.00	995,564,682.73	7,312,237.27
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	38,358,500.00	44,086,595.60	(5,728,095.60)
Томилолт, зочны зардал	11,376,000.00	11,287,659.00	88,341.00
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	85,365,186.62	86,437,219.04	(1,072,032.42)
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	345,606,291.00	269,532,566.40	76,073,724.60
Бусад урсгал шилжүүлэг	1,299,968,191.00	1,288,614,539.00	11,353,652.00

7.2 Нэмэлт санхүүжилтийн зарцуулалт

Тайлант хугацаанд Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлд заасан нэмэлт төсвийн дансаар нийтдээ 167.7 сая төгрөгийн орлого хүлээн авч урсгал зардалд зарцуулсан байна. Дээрх зардлыг санхүүжүүлсэн эх үүсвэрийг ангилал тус бүрээр нэмэлт төсвийн тайлангаар баримтжуулан баталгаажуулав.

7.3 Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн зарцуулалт

Өлгий сумын 41 төсөвт байгууллага тусгай зориулалтын шилжүүлгээр 16060.1 сая төгрөгийн санхүүжилт авахаар төлөвлөгдсөнөөс 16054.7 сая төгрөгийн санхүүжилтийг авч 5.4 сая төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

7.4 Сангийн зарцуулалт

Өлгий сумын ОНХСан нь тайлант онд 220.3 сая төгрөгийн батлагдсан төсвөөр үйл ажиллагаа явуулж 193.7 сая төгрөгийн санхүүжилт авч, 26.6 сая төгрөгийн төсвөөс авах авлагатай, 135.6 сая төгрөгийн өглөгтэй гарсан байна.

Сум хөгжүүлэх сангийн харилцах данс оны эхэнд 4.1 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй, тайлант онд эргэн төлөлтөөс 53.7 сая төгрөгийн орлогыг оруулсан ба тайлант онд 57.7 сая төгрөгийн зээл олгож, оны эцэст 0.06 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна. СХСан нь жилийн эцэст 1005.2 сая төгрөгийн зээлийн авлагатай байна.

8. Эзэмшигчийн өмчийн талаар

Өлгий сумын ТТЗ-ийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаар эзэмшигчийн өмч 2013.2 сая төгрөгөөр өсч 26438.7 сая төгрөг болсон байна. Үүнээс ЗГОКапитал 11528.8 сая төгрөг, дахин үнэлгээний нэмэгдэл 4024.1 сая төгрөг, хуримтлагдсан үр дүн 10635.6 сая төгрөг байна.

Өлгийсумын сумын ТТЗ-ийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаар тайлант онд 1823.6 сая төгрөгийн үр дүнтэй ажилласан байна.

2.12 Шилэн дансны мэдээлэл

Өлгий сумын ТТЗахирагч Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийг өөрийн цахим хуудсаар дамжуулан тухай бүр ил тод мэдээлж байх үүрэгтэй.Тус байгууллагын Шилэн дансны хуулиар хүлээсэн үүргийн биелэлтийг төлөвлөсөн хэмжээнд хянав.

2.13 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга

Өмнөх санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн зөвлөмжийн биелэлт 2016 оны жилийн эцсийн байдлаар 100 хувьтай байна. Эдгээр зөвлөмжийн биелэлтийг Өлгий сумын ТТЗ-ийн 2016.10.25-ны өдрийн 1/451 дугаар албан бичгээр манайд ирүүлсэн бөгөөд аудитын явцад шаардлагатай гэж үзсэн хэмжээгээр биелэлтийн талаарх мэдээллийг дахин нягталсан болно.

2.14 Санал дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл

Бид Өлгий сумын ТТЗ 2016 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд аудит хийж, баталгаажуулах ажлыг Аудитын Олон улсын стандартын дагуу, Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн гүйцэтгэсэн.

Өлгий сумын ТТЗ-ийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан нийтдээ 817,6 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрч санхүүгийн тайланд залруулга хийгдлээ.Энэ нь Оршин байх, Тохиолдсон байх, Иж бүрэн байх, Үнэлгээ, Хэмжилт, Толилуулга ба тодруулга, Үнэн зөв байдал зэрэг батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Дээрхи алдаа зөрчлийн санхүүгийн тайланд үзүүлэх нөлөөллийг эс тооцвол Өлгий сумын Засаг даргын 2016 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, өмчийн өөрчлөлтийн болон бусад илчлэл тодруулгад тайлагнасан үлдэгдэл, ажил гүйлгээнүүдээ холбогдох хууль, УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан заавар, журмуудын дагуу материаллаг байдлын хувьд алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн. Алдаа зөрчлийн санхүүгийн тайланд үзүүлэх нөлөөллийг тооцож “Хязгаарлалттай” санал дүгнэлт гаргалаа.

Аудитын явцад илэрсэн залруулаагүй буруу илэрхийлэл буюу алдаа зөрчлийг энэ тайлангийн 2.8-д нэгтгэн тусгасан, мөн залруулга хийсэн буруу илэрхийлэл буюу алдаа, зөрчлийн дүн материаллаг байдлын түвшингээс их байгаа тул аудитын санал дүгнэлтийг хязгаарлах үндэслэл болно гэж үзлээ.

2.15 Төсвийн шууд захирагчийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн талаар

Өлгий сумын бүх төсөвт байгууллагын санхүүгийн тайланг түүвэрт хамруулж, Төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн дүгнэлтэд оруулсан.

Төсвийн шууд захирагчийн нэр	Алдаа, зөрчлийн дүн /мян. төг/	Аудиторын санал дүгнэлт бүгд	Үүнээс			
			Зөрчилгүй санал дүгнэлт	Хязгаар лалттай санал дүгнэлт	Сөрөг санал дүгнэлт	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
Өлгий сумын Хүүхдийн 1-р цэцэрлэг		1	1			
Өлгий сумын Хүүхдийн 2-р цэцэрлэг		1	1			
Өлгий сумын Хүүхдийн 3-р цэцэрлэг		1	1			
Өлгий сумын Хүүхдийн 4-р цэцэрлэг		1	1			
Өлгий сумын Хүүхдийн 5-р цэцэрлэг	631,3	1	1			
Өлгий сумын Хүүхдийн 6-р цэцэрлэг		1	1			
Өлгий сумын Хүүхдийн 7-р цэцэрлэг	1403,9	1	1			
Өлгий сумын Хүүхдийн 8-р цэцэрлэг	300,0	1	1			
Өлгий сумын Хүүхдийн 9-р цэцэрлэг	702,2	1	1			
Өлгий сумын Хүүхдийн 10-р цэцэрлэг		1	1			
Өлгий сумын Хүүхдийн 11-р цэцэрлэг		1	1			
Өлгий сумын Хүүхдийн 12-р цэцэрлэг		1	1			
Өлгий сумын Хүүхдийн 13-р цэцэрлэг	310,4	1	1			
Өлгий сумын Хүүхдийн 15-р цэцэрлэг	565,2	1	1			
Өлгий сумын Хүүхдийн 16-р цэцэрлэг		1	1			
Өлгий сумын Хүүхдийн 17-р цэцэрлэг		1	1			
Өлгий сумын Хүүхдийн 18-р цэцэрлэг		1	1			
Өлгий сумын Эрдэм хүүхдийн цэцэрлэг	284,0	1	1			
Өлгий сумын Эрдэм бага сургууль	3847,0	1	1			
Өлгий сумын Хотгор хүүхдийн цэцэрлэг		1	1			
Хотгор бага сургууль		1	1			
Хотгор ЭМТ		1	1			
1-р бага сургууль		1	1			
Өлгий 1-р БДС	60419,5	1		1		
Өлгий 2-р БДС	404,0	1	1			
Өлгий 3-р БДС		1	1			
Өлгий 4-р БДС	11025,5	1	1			
Өлгий 5-р БДС		1	1			
Өрхийн ЭМТ		1	1			
Хот тохижуулах алба	3240,8	1	1			
Өлгий сумын ЗДТГ		1				1
Өлгий сумын ИТХ		1				1
Өлгий сумын ТТЗ-ийн СНТайлан	413343,8	1	1			
Дүн	496616,5	33	30	1		2

Өлгий сумын төсөвт байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийтдээ 496,6 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрч, үүнээс 468,7 сая төгрөгийн алдаа зөрчлийг залруулж, 18,5 сая төгрөгийн зөрчилд акт тогтоож, 1,2 сая төгрөгийн зөрчилд албан шаардлага өгч, 8,2 сая төгрөгийн зөрчилд зөвлөмж, хариуцлага тооцуулах санал хүргүүлсэн байна.

3 МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДАЛ

Төрийн аудитын байгууллага санхүүгийн тайлангийн аудит бүрийн төгсгөлд аудитаар илрүүлсэн зүйлсийг нэгтгэсэн менежментийн захидлыг үйлчлүүлэгч, түүний удирдлагад зориулж бэлтгэдэг бөгөөд түүнд санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналийн бодлого, үйл ажиллагаа, дотоод хяналтыг сайжруулах зөвлөмжийг тусгадаг.

Энэхүү менежментийн захидлын агуулга Аудитын олон улсын стандарт болон аудитын дүн, дүгнэлтээс урган гарсан болно. Санхүүгийн тайлан, бусад илчлэл тодруулгын талаар санал дүгнэлт гаргахад бидний бодлого, горим зориулагдсан.

Энэ нь Өлгий сумын ТТЗНСТайлангийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, горимыг зөвхөн аудитыг үр нөлөөтэй гүйцэтгэхэд шаардагдах цар хүрээнд дахин хянасан бөгөөд оршиж буй бүх сул талыг гаргаж ирэх боломжгүй юм.

Тиймээс аудитын тайланд тусгасан зөвлөмж нь аудит хийх үеийн нөхцөл байдлын талаархи бидний үнэлэлт, дүгнэлтийг илэрхийлж байгаа болно.

Харин эдгээр зөвлөмжийг та бидний хамтын ажиллагааны байр сууринаас гаргасан бөгөөд аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хүлээн авч, хэрэгжүүлэх нь танай үүрэг хариуцлага юм.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье

Менежментийн захидалд дурдсан цаашид санхүүгийн тайланд шууд бөгөөд материаллаг хэмжээгээр нөлөөлж болзошгүй тул анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдолтойгоос нь эхлэн эрэмбэлэн үзүүлэв.

**3.1 Асуудал 1: Төсвийн орлого
ТАЙЛАГНАЛ**

3.2 ТЭРГҮҮЛЭХ АЧ ХОЛБОГДОЛ №1

БӨ АГ-ын ажиглалт:

1.Сумын 2016 оны орон нутгийн татварын орлогын төлөвлөгөөг нийт дүнгээр 1,8 сая төгрөгөөр тасалдуулж Төсвийн тухай хуулийн 41.2-т “Бүх шатны төсвийн захирагч төсвийн хэрэгжилтийн талаар дараах үүрэг хүлээнэ”, 41.2.1-т “Хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх” гэсэн заалтыг хэгжүүллээгүй байна.

БӨ АГ-ын зөвлөмж:

1.Сумын 2016 оны орон нутгийн татварын орлогын төлөвлөгөөг оны эхнээс нийт дүнгээр жигд биелүүлж, гүйцэтгэлд нь тавих хяналтыг сайжруулж Төсвийн тухай хуулийн 41.2-т “Бүх шатны төсвийн захирагч төсвийн хэрэгжилтийн талаар дараах үүрэг хүлээнэ”, 41.2.1-т “Хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх” гэсэн заалтуудыг хэрэгжүүлж ажиллах.

Эрсдэлүүд

Төсвийн орлого тасрах, улмаар санхүүжилтийн эх үүсвэр дутагдах эрсдэлтэй

**Төсвийн төвлөрүүлэн
захирагчийн хариу**

Аудитын явцад санхүүгийн албаны даргад танилцуулсан.

3.3 Асуудал 1: Санхүүгийн бүртгэл, тайлагнал

3.4 Тэргүүлэх ач холбогдол №2

БӨ АГ-ын ажиглалт:

2.Тус сумын санхүүгийн алба нь 2016 онд байгуулагдсан ба Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг хугацаа хожимдуулж ирүүлсэний дээр аудитын дүнгээр бүртгэл тайлагналтай холбоотой нийтдээ 411,5 сая төгрөгийн алдаа зөрчил илэрч, аудит хугацаа хожимдож дуусахад хүргэсэн ба Сангийн сайдын 2015 оны 341 дүгээр тушаалаар батлагдсан “Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулга бэлтгэх журам”-ыг хэрэгжүүлж ажиллагүй байна.

3.Өлгий сумын ИТХурал жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангаа ирүүлээгүй, ЗДТГазар нь жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангаа хугацаа хожимдуулж ирүүлсэн боловч санхүүгийн баримт материалаа аудитад өгөөгүйгээс дүгнэлт гаргах боломжгүй болж дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан, санхүүгийн албаны зүгээс харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайлан гаргалт, тушаалтанд хяналт тавьж ажиллаагүй, аудитлагдаагүй санхүүгийн тайланг нэгтгэлд авсан.

БӨ АГ-ын зөвлөмж:

2.Сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг Төсвийн тухай хуулийн 8.9.2, 8.9.3-т заасан хугацаанд Сангийн сайдын 2015 оны 341 дүгээр тушаалаар батлагдсан “Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулга бэлтгэх журам”-ын дагуу үнэн зөв, алдаагүй нэгтгэж, тайлбар тодруулгыг стандартын шаардлагын дагуу бэлтгэж ирүүлэх, аудитаар илэрсэн алдаа зөрчлийг дахин давтан гаргахгүй байх.

3.Харьяа байгууллагуудынхаа санхүүгийн тайлан гаргалт, тушаалтанд тавих хяналтыг сайжруулах, санхүүгийн тайлангийн нэгтгэлд зөвхөн аудит хийгдсэн тайланг авч, Өлгий сумын ИТХурал, ЗДТГазар жилийн эцсийн санхүүгийн тайланг хуулийн хугацаанд гаргуулах, ажлын хариуцлагыг дээшлүүлэх.

Эрсдэлүүд

Санхүүгийн бүртгэл тооцоо хугацаанд хийгдэхгүй байх, тайланг хугацаа хожимдуулах, иж бүрэн, үнэн зөв, бодитой гарахгүй байх эрсдэлтэй

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн Хариу

Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийг санхүүгийн албаны даргад танилцуулж, залруулга хийсэн.

Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

3.5 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>1,602,541,943.91</u>	<u>1,580,733,775.29</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	56,374,063.88	8,540,757.24
311	Кассанд байгаа бэлэн мөнгө	601,547.96	1,051,951.02
31110	Төгрөг	601,547.96	585,050.57
31120	Гадаад валют		
31130	Нэмэлт санхүүжилт		
31140	Касс арилжааны банк		466,900.45
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	55,772,515.92	7,488,806.22
3121	Төгрөг	55,772,515.92	7,488,806.22
31211	Төрийн сангийн харилцах	40,587,620.71	6,908,948.05
31212	Монгол банкин дахь харилцах		
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	6,132,276.84	579,858.17
31214	Бусад төсөл, нөөцийн харилцах	9,052,618.37	
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах		
31216	Нэмэлт санхүүжилтийн арилжааны банк		
3122	Гадаад валют	-	-
31221	Төрийн сангийн харилцах		
31222	Монгол банк дахь харилцах		
31223	Арилжааны банк дахь харилцах		
31224	Бусад төсөл, нөөцийн харилцах		
31400	Замд яваа мөнгөн хөрөнгө		
31500	Хадгаламж		
32	БОГИНО ХУГАЦААТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ	-	-
321	Үнэт цаас	-	-
32110	Төгрөг		
32120	Гадаад валют		
33	АВЛАГА	1,089,022,691.84	1,064,673,979.66
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	5,048,596.84	3,826,433.66

33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	3,120,000.00	3,120,000.00
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага		26,626,500.00
33400	Зээлийн хүүгийн авлага		
33401	Дансны авлага /ТӨҮГ/		
33402	Татвар, НДШ – ийн авлага /ТӨҮГ/		
335	Бусад авлага	75,591,884.00	25,907,312.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	48,071,068.00	6,894,715.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	27,520,816.00	19,012,597.00
336	Зээлийн авлага	1,005,262,211.00	1,005,193,734.00
3361	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	1,005,262,211.00	1,005,193,734.00
33611	Засгийн газрын байгууллага, бусад шатны төсөвт олгосон		
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	1,005,262,211.00	1,005,193,734.00
33613	Сургалтын төрийн сангийн зээлийн авлага		
33614	Төрийн өмчит аж ахуйн нэгжүүдэд олгосон зээл		
33615	Хувийн хэвшлийн аж ахуйн нэгжид олгосон зээл		
3362	Гадаад зээлээс дамжуулан зээлдүүлсэн зээлийн авлага	-	-
33621	Засгийн газрын байгууллага, бусад шатны төсөвт олгосон		
33622	Төрийн өмчит аж ахуйн нэгжүүдэд олгосон зээл		
33623	Хувийн хэвшлийн аж ахуйн нэгжид олгосон зээл		
34	УРЬДЧИЛГАА	-	-
34100	Засгийн газрын байгууллага, бусад шатны төсөвт олгосон		
34200	Төсөвт байгууллага		
34300	Тусгай зориулалтын сан		
34400	Төрийн өмчийн үйлдвэр, аж ахуйн газар		
34500	Хувийн хэвшлийн үйлдвэр, аж ахуйн газар		
34600	Урьдчилж гарсан зардал		
3471	Урьдчилгаа тооцоо	-	-
34711	Бараа материал бэлтгэх урьдчилгаа		
34712	Үндсэн хөрөнгө бэлтгэх урьдчилгаа		
34713	Цалингийн урьдчилгаа		
34714	Томилолтын урьдчилгаа		
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	457,145,188.19	507,519,038.39
351	Түүхий эд материал	10,046,823.00	11,042,905.00

35110	Тусгай зориулалттай материал	13,000.00	-
35130	Эм боох материал	10,033,823.00	11,042,905.00
35200	Дуусаагүй үйлдвэрлэл		
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	680,505.00	2,043,505.00
354	Хангамжийн материал	438,587,010.19	486,588,778.39
35410	Бичиг хэргийн материал	13,775,082.60	14,604,145.60
35420	Аж ахуйн материал	133,758,370.56	153,656,472.56
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	1,676,200.00	1,533,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	3,188,579.00	3,575,623.00
35450	Барилгын засварын материал	5,294,788.00	2,842,747.00
35460	Хүнсний материал	9,315,498.25	20,867,855.90
35470	Бусад хангамжийн материал	271,578,491.78	289,508,934.33
35500	Биологийн хөрөнгө		
35600	Мал амьтад		
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	7,830,850.00	7,843,850.00
36100	Барааны нөөц		
36200	Үрийн нөөц		
36300	Тэжээлийн нөөц		
36400	Шатахууны нөөц		
36500	Буудайн нөөц		
36600	Бусад нөөц		
36700	Бусад санхүүгийн хөрөнгө /ТӨҮГ/		
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	22,822,871,708.99	24,857,931,435.73
37	УРТ ХУГАЦААТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ	-	-
371	Урт хугацаат хадгаламж	-	-
37110	Төгрөг		
37120	Гадаад валют		
372	Үнэт цаас	-	-
37210	Төгрөг		
37220	Гадаад валют		
373	Урт хугацаат зээл	-	-
3731	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	-	-
37311	Засгийн газрын байгууллага, бусад шатны төсөвт олгосон		
37312	Хувь хүмүүст олгосон зээл		
37313	Сургалтын төрийн сангийн зээлийн авлага		
37314	Төрийн өмчит аж ахуйн нэгжүүдэд олгосон зээл		

37315	Хувийн хэвшлийн аж ахуйн нэгжид олгосон зээл		
3732	Гадаад зээлээс дамжуулан зээлдүүлсэн зээлийн авлага	-	-
37321	Засгийн газрын байгууллага, бусад шатны төсөвт олгосон		
37323	Төрийн өмчит аж ахуйн нэгжүүдэд олгосон зээл		
37324	Хувийн хэвшлийн аж ахуйн нэгжид олгосон зээл		
37330	Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт-зам, гүүр		
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	22,822,871,708.99	24,857,931,435.73
391	Газар		
392	Биет хөрөнгө	22,817,262,409.08	24,850,839,651.65
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	20,578,123,365.00	22,746,145,099.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(6,049,012,057.08)	(6,723,941,358.94)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	373,053,900.00	389,053,900.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(150,961,593.18)	(205,928,760.80)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	2,737,824,922.22	2,919,937,601.48
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(777,556,327.96)	(1,191,751,789.03)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	1,353,573,334.49	1,446,399,132.42
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(602,459,299.62)	(721,098,892.75)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж		
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл		
39211	Батлан хамгаалах, цэргийн зориулалттай тоног төхөөрөмж		
39212	Хуримтлагдсан элэгдэл		
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс		
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	1,899,703,793.65	3,584,806,474.65
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(369,444,196.48)	(594,762,772.61)
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	3,382,388,757.00	2,743,662,499.00
39217	Ном	442,027,811.04	458,318,519.23
393	Биет бус хөрөнгө	5,609,299.91	7,091,784.08
39301	Програм хангамж	16,080,921.00	19,446,921.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(13,185,635.09)	(14,408,015.96)

39303	Бусад биет бус хөрөнгө	9,987,026.00	9,987,026.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	(7,273,012.00)	(7,934,146.96)
394	Бусад хөрөнгө /ТӨҮГ/	-	-
39401	Биологийн хөрөнгө /ТӨҮГ/		
39402	Хайгуул ба үнэлгээний хөрөнгө /ТӨҮГ/		
39403	Хойшлогдсон татварын хөрөнгө /ТӨҮГ/		
39404	Хөрөнгө оруулалтын зориулалттай үл хөдлөх хөрөнгө /ТӨҮГ/		
39405	Бусад эргэлтийн бус хөрөнгө /ТӨҮГ/		
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>24,425,413,652.90</u>	<u>26,438,665,211.02</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>255,407,915.00</u>	<u>250,086,722.52</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	235,407,915.00	230,086,722.52
411	Богино хугацаат үнэт цаас	-	-
4111	Төгрөг	-	-
41111	Бонд		
41112	Бусад үнэт цаас		
41113	Бондын хөнгөлөлт		
4112	Гадаад валют	-	-
41121	Бонд		
41122	Бусад үнэт цаас		
41123	Бондын хөнгөлөлт		
412	Богино хугацаат зээлийн өглөг	-	-
4121	Төгрөг	-	-
41211	Засгийн газрын байгууллага, бусад шатны төсөв		
41212	Хувь хүмүүст олгосон зээл		
41213	Сургалтын төрийн сангийн зээлийн өглөг		
41214	Төрийн өмчит аж ахуйн нэгжүүдийн зээл		
41215	Монгол банк		
41216	Арилжааны банк		
41217	Санхүүгийн бусад байгууллага		
4122	Гадаад валют	-	-
41221	Гадаадын Засгийн газар		
41222	Олон улсын байгууллага		
41223	Санхүүгийн зээл		
41224	Төслийн зээл		
41225	Бусад гадаад эх үүсвэрээс		
413	Өглөг	235,407,915.00	230,086,722.52
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	29,601,814.00	23,254,607.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг		1,431,922.40
41330	Татаас, санхүүжилт, шилжүүлгийн өглөг		137,125,900.00

41340	Хөрөнгө бэлтгэхтэй холбогдсон өглөг		
41350	Зээлийн хүүгийн өглөг	496,371.00	978,350.00
4136	Бусад өглөг	205,309,730.00	67,295,943.12
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	189,833,292.00	32,056,626.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	4,831,250.00	1,504,000.00
41363	Татварын өглөг /ТӨҮГ/	3,245,128.00	3,999,118.00
41364	НДШ - ийн өглөг /ТӨҮГ/	5,931,771.00	28,637,743.12
41365	Ноогдол ашгийн өглөг /ТӨҮГ/		
41366	Дансны өглөг /ТӨҮГ/	1,468,289.00	1,098,456.00
414	Урьдчилж орсон орлого	-	-
41410	Засгийн газрын байгууллага, бусад шатны төсөв		
41420	Төлбөртэй ажил үйлчилгээний урьдчилж орсон орлого		
41430	Барьцаа, дэнчингийн урьдчилж орсон орлого		
41440	Бусад урьдчилж орсон орлого		
41450	Төрийн өмчийн үйлдвэр, аж ахуйн газар		
42	УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	20,000,000.00	20,000,000.00
421	Урт хугацаат үнэт цаас	-	-
4211	Төгрөг	-	-
42111	Бонд		
42112	Бусад үнэт цаас		
42113	Бондын хөнгөлөлт		
4212	Гадаад валют	-	-
42121	Бонд		
42122	Бусад үнэт цаас		
42123	Бондын хөнгөлөлт		
422	Урт хугацаат зээл	20,000,000.00	20,000,000.00
4221	Төгрөг	20,000,000.00	20,000,000.00
42211	Засгийн газрын байгууллага, бусад шатны төсөв		
42212	Хувь хүмүүсийн зээл		
42213	Сургалтын төрийн сангийн зээлийн өглөг		
42214	Төрийн өмчит аж ахуйн нэгжүүдийн зээл		
42215	Монгол банк		
42216	Арилжааны банк		
42217	Санхүүгийн бусад байгууллага	20,000,000.00	20,000,000.00
4222	Гадаад валют	-	-
42221	Гадаадын засгийн газраас		

42222	Олон улсын санхүүгийн байгууллагаас		
42223	Санхүүгийн зээл		
42224	Төслийн зээл		
42225	Гадаадын арилжааны банк		
42226	Бусад гадаад эх үүсвэр		
42227	ОУВС-ийн зээл		
42228	Нөөц /өр төлбөр/ /ТӨҮГ/		
42229	Хойшлогдсон татварын өр /ТӨҮГ/		
42230	Бусад урт хугацаат өр төлбөр /ТӨҮГ/		
42231	Санхүүгийн бусад байгууллага /ТӨҮГ/		
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>24,170,005,737.90</u>	<u>26,188,578,488.50</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	24,170,005,737.90	26,188,578,488.50
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	11,333,791,686.45	11,528,791,686.45
51101	Өмч: - төрийн	11,333,791,686.45	11,528,791,686.45
51102	- хувийн		
51103	- хувьцаат		
51104	Халаасны хувьцаа		
51105	Нэмж төлөгдсөн капитал		
51106	Эздийн өмчийн бусад хэсэг		
512	Хуримтлагдсан үр дүн	8,812,076,542.89	10,635,649,293.49
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	8,812,076,542.89	8,812,076,542.89
51220	Тайлант үеийн үр дүн		1,823,572,750.60
51230	Давхардсан гүйлгээг цэвэрлэх данс		
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	4,024,137,508.56	4,024,137,508.56
51400	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү		
51500	Бодлогын өөрчлөлт алдааны залруулга		
51600	Нөөцийн сан		
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>24,425,413,652.90</u>	<u>26,438,665,211.02</u>

3.6 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	19,164,128,712.40	21,667,505,035.58
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	141,358,689.42	343,297,310.36
110	Орлогын албан татвар	123,295,039.42	285,540,720.36
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	73,544,385.00	285,540,720.36

110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх		
110002	Үйл ажиллагааны орлого	20,926,785.00	250,693,820.36
110003	Хөрөнгийн орлого	50,617,600.00	34,846,900.00
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого		
110005	Шинжлэх ухаан, утга зохиол, урлагын бүтээл тууривах, шинэ бүтээл, бүтээгдэхүүний болон ашигтай загвар зохион бүтээх, спортын тэмцээн, урлагийн тоглолт зохион байгуулах, тэдгээрт оролцож олсон орлого, тэргээртэй адилтгах бусад орлого	2,000,000.00	
110006	Урлагийн тоглолт, спортын тэмцээний шагнал, наадмын бай шагнал		
110007	Төлбөрт таавар, бооцоот тоглоом, эд мөнгөний хонжворт сугалааны орлого		
110008	Шууд бус орлого		
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-	-
110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт		
1102	Орлогыг нь тухай бүр тодорхойлох боломжгүй ажил, үйлчилгээ хувиараа эрхлэгч	49,750,654.42	-
110201	Орлогыг нь тухай бүр тодорхойлох боломжгүй ажил, үйлчилгээ хувиараа эрхлэгч иргэний орлогын албан татвар	49,750,654.42	
1103	ААН-ын орлогын албан татвар	-	-
110301	ААН-ын орлогын албан татвар		
1104	Зарим бүтээгдэхүүний үнийн өсөлтийн албан татвар	-	-
110401	Зарим бүтээгдэхүүний үнийн өсөлтийн албан татвар		
112	Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого	-	-
112001	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл		
112002	Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл		
112003	ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл		
112004	Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл		
112005	Эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл		
113	Хөрөнгийн албан татвар	1,852,850.00	15,338,600.00
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар		853,600.00
113002	Бууны албан татвар	1,852,850.00	14,485,000.00
113003	Автотээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар		
113004	Малд ногдуулах албан татвар		
114	Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар	-	-
114001	Дотоодын барааны НӨАТ		
114002	Импортын барааны НӨАТ		

114003	НӨАТ-ын буцаан олголт		
115	Онцгой албан татвар	-	-
115001	Дотоодын архи, дарсны онцгой албан татвар		
115002	Дотоодын тамхины онцгой албан татвар		
115003	Дотоодын пивоны онцгой албан татвар		
115004	Имтортын архи, дарсны онцгой албан татвар		
115005	Имтортын тамхины онцгой албан татвар		
115006	Имтортын пивоны онцгой албан татвар		
115007	Суудлын автомашины онцгой албан татвар		
115008	Автобензин, дизелийн түлшний онцгой албан татвар		
116	Тусгай зориулалтын орлого	-	-
116001	Автобензин, дизелийн түлшний албан татвар		
117	Гадаад үйл ажиллагааны орлого	-	-
117001	Импортын гаалийн албан татвар		
117002	Экспортын гаалийн албан татвар		
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	16,210,800.00	42,417,990.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	16,210,800.00	11,824,700.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	7,920,900.00	10,949,700.00
118002	Ашигт малтмалын хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр		
118003	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн ордын нөхөн төлбөр		
118004	Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр		
118005	Агаарын бохирдлын төлбөр		
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	6,500,000.00	460,000.00
118007	Ус бохирдлын төлбөр		
118008	Улсын төсвийн хөрөнгөөр тогтоосон усны нөөцийн зардлын нөхөн төлбөр		
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж		415,000.00
118010	Ашигт малтмалаас бусад байгалийн баялаг ашиглахад олгох эрхийн зөвшөөрлийн хураамж		
118011	Бусад татвар	1,789,900.00	
1181	Газрын төлбөр	-	20,700,600.00
118101	Газрын төлбөр		20,700,600.00
118102	Дуудлага худалдаа		
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	-	-
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр		
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр		
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр		
118204	Байгалийн ургамлын нөөц ашигласны төлбөр		

1183	Бусад татвар	-	9,892,690.00
118301	Бусад татвар		9,892,690.00
118302	Нийслэл хотын албан татвар		
118303	Өв, залгамжлал, бэлэглэлийн албан татвар		
118304	Нохойны албан татвар		
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	161,058,966.66	114,992,712.44
120	Нийтлэг татварын бус орлого	161,058,966.66	109,414,384.44
120001	Хувьцааны ногдол ашиг		
120002	Хүүгийн орлого	432,307.47	690,847.04
120003	Торгуулийн орлого	6,285,992.53	15,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	56,181,916.66	107,587,587.40
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	24,538,303.60	19,891,827.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,917,985.99	365,537.85
1200043	Урьд оны үлдэгдэлээс санхүүжих	1,505,180.07	
1200044	Гадаадын эх үүсвэрээс санхүүжих		
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	26,220,447.00	87,330,222.55
120005	Түрээсийн орлого		
120006	Газрын тосны орлого		
120007	Навигацийн орлого		
120008	Монгол банкны ашиг		
120009	Бусад орлого	98,158,750.00	1,120,950.00
120010	Борлуулалтын орлого (цэвэр) /ТӨҮГ/		
120011	Борлуулалтын өртөг /ТӨҮГ/		
120012	Эрхийн шимтгэлийн орлого /ТӨҮГ/		
121	Хөрөнгийн орлого	-	-
121001	Төрийн болон орон нутгийн өмчид бүртгэлтэй хөрөнгө борлуулсны орлого		
121002	Өмч хувьчлалын орлого		
122	Тусламжийн орлого	-	5,578,328.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/		1,491,127.00
122002	Хандив тусламж /гадаад/		4,087,201.00
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	-	-
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого		
123002	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас шилжүүлсэн орлого		

123003	Улсын төсвөөс орон нутгийн төсөвт олгох санхүүгийн дэмжлэг		
123004	Улсын төсвөөс орон нутгийн төсвөөс төвлөрүүлэх шилжүүлэг		
124	Зээлийн орлого	-	-
140002	Улсын төсвөөс олгосон зээл		
140003	Бусдад олгосон зээл болон урьдчилгааны эргэн төлөлт		
141001	Гадаадын санхүүгийн зээлийн эх үүсвэр		
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	18,861,711,056.32	21,209,215,012.78
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	17,263,541,692.32	19,646,766,468.78
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		397,469,600.00
131002	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгийн санхүүжилт		
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		210,600.00
131004	Төсөв болон дамжуулан зээлдүүлсэн зээлээс эргэж төлөгдөх	50,262,751.00	
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт	3,132,994,723.62	3,188,963,208.78
131006	Засгийн газрын тусгай сангаас санхүүжих	9,621,019.00	
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	14,070,396,580.00	16,060,123,060.00
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих		
131009	Оны эхний үлдэгдлээс санхүүжих	266,618.70	
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	67,669,296.00	221,057,129.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	1,030,000.00	
131102	Төсвийн жилийн явцад УИХ-аас соёрхон баталсан, ЗГ хоорондын гэрээ болон ОУ байгууллагаас авах хөнгөлөлттэй зээл		
131103	ЗГНХ,ЗДНХхөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		1,352,139.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	65,774,313.00	165,939,140.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	50,000.00	53,765,850.00
131106	Төсвийн урамшуулал	814,983.00	
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,377,078,331.00	1,254,677,453.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	40,000.00	789,224,400.00

132002	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгийн санхүүжилт		
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	33,710,431.00	6,527,720.00
132004	Оны эхний үлдэгдлээс санхүүжих / орон нутгийн төсөв/		
132005	Хөрөнгийн санхүүжилт / орон нутгийн төсөвт байгууллага/	344,297,000.00	238,275,000.00
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	669,980,900.00	323,833.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	329,050,000.00	220,326,500.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	-	-
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		
133003	Хөрөнгийн		
133004	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчаас олгосон санхүүжилт		
133005	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд хийсэн санхүүжилт		
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	153,421,737.00	86,713,962.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	148,316,765.00	72,568,376.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	2,917,172.00	9,419,648.00
134003	Нийгмийн даатгалын сангаас эмнэлгүүдэд олгох санхүүжилт	2,187,800.00	4,725,938.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	16,702,902,871.07	19,167,807,887.74
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	16,702,902,871.07	18,454,913,292.54
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	15,169,574,117.04	16,981,257,011.54
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	10,583,396,513.44	11,354,501,729.03
210101	Үндсэн цалин	10,583,396,513.44	10,472,238,624.61
210102	Нэмэгдэл		162,684,860.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		2,258,748.00
210104	Урамшуулал		606,167,126.42
210105	Гэрээт ажлын хөлс		111,152,370.00
210106	Ажиллагчдад төлсөн /ТӨҮГ/		
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,160,943,002.76	1,276,105,617.92
210201	Тэтгэврийн даатгал	1,160,943,002.76	1,276,105,617.92
210202	Тэтгэмжийн даатгал		
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал		

210204	Ажилгүйдлийн даатгал		
210205	Эрүүл мэндийн даатгал		
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/		
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,305,839,129.00	1,320,368,216.32
210301	Гэрэл, цахилгаан	80,862,551.00	99,322,446.00
210302	Түлш, халаалт	1,164,472,795.00	1,132,459,583.32
210303	Цэвэр, бохир ус	60,503,783.00	88,586,187.00
210304	Байрны түрээс		
210305	Ашиглалтын зардалд төлсөн /ТӨҮГ/		
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	150,953,453.74	195,242,680.66
210401	Бичиг хэрэг	22,467,437.63	29,262,929.00
210402	Тээвэр, шатахуун	58,753,542.06	82,716,091.66
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	16,019,451.00	23,952,323.00
210404	Ном, хэвлэл	15,737,534.33	11,847,075.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,737,300.00	2,774,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	21,854,532.96	44,618,262.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	11,481,870.76	71,500.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	1,901,785.00	
210409	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн /ТӨҮГ/		
210410	Бараа материал худалдан авахад төлсөн /ТӨҮГ/		
2105	Нормативт зардал	804,014,471.54	961,173,867.08
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	8,210,574.30	9,758,416.00
210502	Хоол, хүнс	783,899,478.83	929,654,453.08
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	11,904,418.41	21,760,998.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	42,902,207.00	52,419,606.84
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	5,788,814.00	1,294,000.00
210602	Тавилга		
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл		788,000.00
210604	Урсгал засвар	37,113,393.00	50,337,606.84

2107	Томилолт, зочны зардал	14,314,057.00	10,828,642.00
210701	Гадаад албан томилолт		
210702	Дотоод албан томилолт	14,314,057.00	10,828,642.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах		
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	119,410,720.86	94,872,473.92
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	108,467,575.86	76,649,061.64
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	7,295,720.00	7,059,950.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	57,000.00	313,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	73,625.00	286,720.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	44,000.00	117,900.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	344,900.00	1,154,585.00
210807	Газрын төлбөр	112,000.00	112,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	2,995,900.00	4,241,412.04
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	20,000.00	48,971.00
210810	Борлуулалт, маркетингийн зардал /ТӨҮГ/		
210811	Ерөнхий ба удирдлагын зардал /ТӨҮГ/		
210812	Санхүүгийн зардал /ТӨҮГ/		
210813	Бусад зардал /ТӨҮГ/		4,888,874.24
210814	Орлогын татварын зардал /ТӨҮГ/		
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	987,800,561.70	1,715,744,177.77
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	42,888,235.65	45,753,349.87
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	90,922,414.02	136,711,512.30
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	853,989,912.03	1,533,279,315.60
210904	Найдваргүй авлагын алдагдал		
211	ХҮҮ	-	-
2111	Гадаад зээлийн үйлчилгээний төлбөр	-	-
211101	Гадаад зээлийн үйлчилгээний төлбөр		
2112	Дотоод зээлийн үйлчилгээний төлбөр	-	-
211201	Дотоод зээлийн үйлчилгээний төлбөр		
212	ТАТААС	-	-
2121	Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас	-	-
212101	Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас		

2122	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	-	-
212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас		
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,533,328,754.03	1,473,656,281.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	-	-
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг		
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг		
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,038,657,823.03	1,460,076,475.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	151,233,937.00	85,710,071.00
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	410,916,207.00	895,440.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	276,313,276.00	17,053,600.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал		370,868,833.00
213206	Ээлжийн амралтаар нутаг явах унааны хөнгөлөлт		
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж		708,570,544.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	192,665,943.00	270,830,531.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	7,528,460.03	6,147,456.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	35,402,431.00	10,541,447.00
213301	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		
213302	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгө		
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	35,402,431.00	10,541,447.00
213304	Хөрөнгийн		
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	1,316,550.00
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага		
213402	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт сумдад		
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		1,316,550.00
213404	Хөрөнгийн		
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	459,268,500.00	1,721,809.00
213501	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		
213502	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгө		
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		221,809.00
213504	Хөрөнгийн	344,297,000.00	
213505	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд хийсэн санхүүжилт	114,971,500.00	1,500,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	712,894,595.20

2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	712,894,595.20
220001	Барилга байгууламж		
221001	Их засвар		
222001	Тоног төхөөрөмж		
223001	Бусад хөрөнгө		365,246,900.00
224001	Стратегийн нөөц хөрөнгө		
225101	Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз) /ТӨҮГ/		347,647,695.20
225102	Биет бус хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз) /ТӨҮГ/		
225103	Хөрөнгө оруулалт борлуулснаас үүссэн олз (гарз) /ТӨҮГ/		
225104	Бусад урт хугацаат хөрөнгө борлуулсанаас үүссэн олз (гарз) /ТӨҮГ/		
225105	Бусад ашиг (алдагдал) /ТӨҮГ/		
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал		
2260	Гадаад эх үүсвэрээр	-	-
226001	Гадаад эх үүсвэрээр		
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	2,461,225,841.33	2,499,697,147.84
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	1,105,262,211.00	-
145001	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз		
145002	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны олз		
145003	Хөрөнгө оруулалтын олз		
145004	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлээс эргэж төлөгдөх	1,105,262,211.00	
145005	Дамжуулан зээлдүүлэх зээлээс эргэж төлөгдөх		
145006	Гадаадын санхүүгийн зах зээлээс санхүүжих		
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	3,314,766.12	676,124,397.24
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	3,314,766.12	676,124,397.24
225002	Найдваргүй авлагын алдагдал		
225003	Хөрөнгө оруулалтын гарз		
225004	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний гарз		
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал		
225006	Гадаадын төслийн зээлээс санхүүжих дамжуулан зээлдүүлэх		
225007	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зардал		
225008	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээл		
225009	Дамжуулан зээлдүүлэх зээл		
230001	Эргэж төлөгдөх зээл		
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	1,101,947,444.88	(676,124,397.24)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	3,563,173,286.21	1,823,572,750.60

3.7 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	15,660,616,541.78	18,141,748,413.15
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	141,358,689.42	343,297,310.36
110	Орлогын албан татвар	123,295,039.42	285,540,720.36
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	73,544,385.00	285,540,720.36
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх		
110002	Үйл ажиллагааны орлого	20,926,785.00	250,693,820.36
110003	Хөрөнгийн орлого	50,617,600.00	34,846,900.00
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого		
110005	Шинжлэх ухаан, утга зохиол, шинэ бүтээлийн ашигтай загвар, спортын тэмцээн, урлагийн тоглолт тэдгээртэй адилтгах бусад орлого	2,000,000.00	
110006	Урлагийн тоглолт, спортын тэмцээний шагнал, наадмын бай шагнал		
110007	Төлбөрт таавар, бооцоот тоглоом, эд мөнгөний хонжворт сугалааны орлого		
110008	Шууд бус орлого		
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-	-
110101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт		
1102	Орлогыг нь тухай бүр тодорхойлох боломжгүй ажил, үйлчилгээ хувиараа эрхлэгч	49,750,654.42	-
110201	Орлогыг нь тухай бүр тодорхойлох боломжгүй ажил, үйлчилгээ хувиараа эрхлэгч иргэний орлогын албан татвар	49,750,654.42	
1103	ААН-ын орлогын албан татвар	-	-
110301	ААН-ын орлогын албан татвар		
1104	Зарим бүтээгдэхүүний үнийн өсөлтийн албан татвар	-	-
110401	Зарим бүтээгдэхүүний үнийн өсөлтийн албан татвар		
112	Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого	-	-
112001	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл		
112002	Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл		
112003	ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл		
112004	Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл		
112005	Эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл		

113	Хөрөнгийн албан татвар	1,852,850.00	15,338,600.00
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар		853,600.00
113002	Бууны албан татвар	1,852,850.00	14,485,000.00
113003	Автотээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар		
113004	Малд ногдуулах албан татвар		
114	Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар	-	-
114001	Дотоодын барааны НӨАТ		
114002	Импортын барааны НӨАТ		
114003	НӨАТ-ын буцаан олголт		
115	Онцгой албан татвар	-	-
115001	Дотоодын архи, дарсны онцгой албан татвар		
115002	Дотоодын тамхины онцгой албан татвар		
115003	Дотоодын пивоны онцгой албан татвар		
115004	Импортын архи, дарсны онцгой албан татвар		
115005	Импортын тамхины онцгой албан татвар		
115006	Импортын пивоны онцгой албан татвар		
115007	Суудлын автомашины онцгой албан татвар		
115008	Автобензин, дизелийн түлшний онцгой албан татвар		
116	Тусгай зориулалтын орлого	-	-
116001	Автобензин, дизелийн түлшний албан татвар		
117	Гадаад үйл ажиллагааны орлого	-	-
117001	Импортын гаалийн албан татвар		
117002	Экспортын гаалийн албан татвар		
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	16,210,800.00	42,417,990.00
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	16,210,800.00	11,824,700.00
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	7,920,900.00	10,949,700.00
118002	Ашигт малтмалын хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр		
118003	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн ордын нөхөн төлбөр		
118004	Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр		
118005	Агаарын бохирдлын төлбөр		
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	6,500,000.00	460,000.00
118007	Ус бохирдлын төлбөр		
118008	Улсын төсвийн хөрөнгөөр тогтоосон усны нөөцийн зардлын нөхөн төлбөр		
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж		

118010	Ашигт малтмалаас бусад байгалийн баялаг ашиглахад олгох эрхийн зөвшөөрлийн хураамж		415,000.00
118011	Бусад татвар (төлбөр, хураамж)	1,789,900.00	
1181	Газрын төлбөр	-	20,700,600.00
118101	Газрын төлбөр		20,700,600.00
118102	Дуудлага худалдаа		
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	-	-
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр		
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр		
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр		
118204	Байгалийн ургамлын нөөц ашигласны төлбөр		
1183	Бусад татвар	-	9,892,690.00
118301	Бусад татвар		9,892,690.00
118302	Нийслэл хотын албан татвар		
118303	Өв, залгамжлал, бэлэглэлийн албан татвар		
118304	Нохойны албан татвар		
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	134,838,519.66	43,635,231.79
120	Нийтлэг татварын бус орлого	134,838,519.66	43,635,231.79
120001	Хувьцааны ногдол ашиг		
120002	Хүүгийн орлого	432,307.47	692,106.94
120003	Торгуулийн орлого	6,285,992.53	15,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	29,961,469.66	20,349,674.85
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	24,538,303.60	19,591,827.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,917,985.99	757,847.85
1200043	Урьд оны үлдэгдэлээс санхүүжих	1,505,180.07	
1200044	Гадаадын эх үүсвэрээс санхүүжих		
120005	Түрээсийн орлого		
120006	Газрын тосны орлого		
120007	Навигацийн орлого		
120008	Монгол банкны ашиг		
120009	Бусад орлого	98,158,750.00	22,578,450.00
120013	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого /ТӨҮГ/		
120014	Эрхийн шимтгэл, хураамж, төлбөрийн орлого /ТӨҮГ/		
120015	Даатгалын нөхвөрөөс хүлээн авсан мөнгө /ТӨҮГ/		
120016	Буцаан авсан албан татвар /ТӨҮГ/		

121	Хөрөнгийн орлого	-	-
121001	Төрийн болон орон нутгийн өмчид бүртгэлтэй хөрөнгө борлуулсны орлого		
121002	Өмч хувьчлалын орлого		
122	Тусламжийн орлого	-	-
122001	Хандив тусламж /дотоод/		
122002	Хандив тусламж /гадаад/		
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	-	-
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого		
123002	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас шилжүүлсэн орлого		
123003	Улсын төсвөөс орон нутгийн төсөвт олгох санхүүгийн дэмжлэг		
123004	Улсын төсвөөс орон нутгийн төсвөөс төвлөрүүлэх шилжүүлэг		
124	Зээлийн орлого	-	-
141001	Гадаадын санхүүгийн зээлийн эх үүсвэр		
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	15,384,419,332.70	17,754,815,871.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	14,459,596,968.70	16,457,592,660.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	50,262,751.00	397,469,600.00
131002	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгийн санхүүжилт	9,621,019.00	
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		
131004	Төсөв болон дамжуулан зээлдүүлсэн зээлээс эргэж төлөгдөх		
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт		
131006	Засгийн газрын тусгай сангаас санхүүжих		
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	14,070,396,580.00	16,060,123,060.00
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	329,050,000.00	
131009	Оны эхний үлдэгдлээс санхүүжих	266,618.70	
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	67,669,296.00	221,057,129.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	1,030,000.00	
131102	Төсвийн жилийн явцад УИХ-аас соёрхон баталсан, ЗГ хоорондын гэрээ болон ОУ байгууллагаас авах хөнгөлөлттэй зээл		
131103	ЗГНХ,ЗДНХхөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		1,352,139.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	65,774,313.00	165,939,140.00

131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	50,000.00	53,765,850.00
131106	Төсвийн урамшуулал	814,983.00	
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	703,731,331.00	989,452,120.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	40,000.00	789,224,400.00
132002	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгийн санхүүжилт		
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	33,710,431.00	6,527,720.00
132004	Оны эхний үлдэгдлээс санхүүжих / орон нутгийн төсөв/		
132005	Хөрөнгийн санхүүжилт / орон нутгийн төсөвт байгууллага/		
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	669,980,900.00	
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих		193,700,000.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	-	-
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		
133003	Хөрөнгийн		
133004	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчаас олгосон санхүүжилт		
133005	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд хийсэн санхүүжилт		
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	153,421,737.00	86,713,962.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	148,316,765.00	72,568,376.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	2,917,172.00	9,419,648.00
134003	Нийгмийн даатгалын сангаас эмнэлгүүдэд олгох санхүүжилт	2,187,800.00	4,725,938.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	15,695,731,267.45	17,948,258,727.79
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	15,695,731,267.45	17,948,258,727.79
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	14,181,445,198.41	15,675,818,003.89
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	10,570,459,726.44	11,301,360,031.61
210101	Үндсэн цалин	10,570,459,726.44	10,300,925,194.61
210102	Нэмэгдэл		163,327,292.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		2,200,000.00
210104	Урамшуулал		654,363,472.00

210105	Гэрээт ажлын хөлс		180,544,073.00
210106	Ажиллагчдад төлсөн /ТӨҮГ/		
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,171,771,918.00	1,269,603,756.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	1,171,771,918.00	1,269,603,756.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал		
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал		
210204	Ажилгүйдлийн даатгал		
210205	Эрүүл мэндийн даатгал		
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/		
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,177,695,773.00	1,408,111,027.32
210301	Гэрэл, цахилгаан	81,741,728.00	105,209,201.00
210302	Түлш, халаалт	1,036,164,860.00	1,209,623,496.32
210303	Цэвэр, бохир ус	59,789,185.00	93,278,330.00
210304	Байрны түрээс		
210305	Ашиглалтын зардалд төлсөн /ТӨҮГ/		
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	116,788,022.96	184,211,744.67
210401	Бичиг хэрэг	9,297,497.03	15,590,936.00
210402	Тээвэр, шатахуун	54,766,580.94	84,052,400.66
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	16,019,815.00	25,840,237.00
210404	Ном, хэвлэл	21,920,389.03	17,255,678.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,708,300.00	3,211,550.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	13,075,440.96	35,552,850.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал		2,708,093.01
210408	Бараа материал акталсны зардал		
210409	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн /ТӨҮГ/		
210410	Бараа материал худалдан авахад төлсөн /ТӨҮГ/		
2105	Нормативт зардал	795,317,663.91	994,270,295.73
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	16,234,950.00	11,443,086.00
210502	Хоол, хүнс	767,853,038.00	954,117,929.73
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	11,229,675.91	28,709,280.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	40,500,024.00	41,898,495.84

210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,660,814.00	2,062,870.00
210602	Тавилга	45,000.00	
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл		
210604	Урсгал засвар	36,794,210.00	39,835,625.84
2107	Томилолт, зочны зардал	17,492,628.00	11,382,659.00
210701	Гадаад албан томилолт		
210702	Дотоод албан томилолт	17,492,628.00	11,382,659.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах		
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	189,717,805.83	107,203,779.68
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	178,378,460.83	82,105,891.64
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	7,695,720.00	7,960,100.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	57,000.00	313,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	73,625.00	316,120.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	19,000.00	88,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	366,100.00	1,201,485.00
210807	Газрын төлбөр	112,000.00	112,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	2,995,900.00	4,241,412.04
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	20,000.00	65,271.00
210815	Хүүний төлбөрт төлсөн /ТӨҮГ/		
210816	Татварын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/		
210817	Даатгалын төлбөрт төлсөн /ТӨҮГ/		
210818	Бусад мөнгөн зарлага /ТӨҮГ/		10,800,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	101,701,636.27	357,776,214.04
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		214,724,878.74
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	101,701,636.27	143,051,335.30
211	ХҮҮ	-	-
2111	Гадаад зээлийн үйлчилгээний төлбөр	-	-
211101	Гадаад зээлийн үйлчилгээний төлбөр		
2112	Дотоод зээлийн үйлчилгээний төлбөр	-	-
211201	Дотоод зээлийн үйлчилгээний төлбөр		
212	ТАТААС	-	-

2121	Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас	-	-
212101	Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас		
2122	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	-	-
212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас		
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,514,286,069.04	2,272,440,723.90
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	-	-
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг		
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг		
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,021,307,138.04	1,471,135,258.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	151,233,937.00	84,094,702.00
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	392,471,982.00	895,440.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал		1,723,820.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал		382,623,390.00
213206	Ээлжийн амралтаар нутаг явах унааны хөнгөлөлт		
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	276,313,276.00	734,262,164.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	192,665,943.00	259,955,531.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	8,622,000.04	7,580,211.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	33,710,431.00	5,373,345.90
213301	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		
213302	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгө		
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	33,710,431.00	5,373,345.90
213304	Хөрөнгийн		
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	795,932,120.00
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага		789,224,400.00
213402	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт сумдад		
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		6,707,720.00
213404	Хөрөнгийн		
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	459,268,500.00	-
213501	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		
213502	Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгө		
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		

213504	Хөрөнгийн	344,297,000.00	
213505	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд хийсэн санхүүжилт	114,971,500.00	
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	(35,114,725.67)	193,489,685.36
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
4	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (4)	-	(770,000.00)
140001	Үндсэн хөрөнгө борлуулсны орлого		
140002	Улсын төсвөөс олгосон зээл		
140003	Бусдад олгосон зээл болон урьдчилгааны эргэн төлөлт		
140004	Хөрөнгө оруулалтын олз		
140005	Биет бус хөрөнгө борлуулсны орлого		(770,000.00)
140006	Бусад урт хугацаат хөрөнгө борлуулсны орлого		
140007	Хүлээн авсан хүүний орлого		
140008	Хүлээн авсан ногдол ашиг		
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	44,903,400.00	240,552,992.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	44,903,400.00	240,552,992.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	44,903,400.00	240,552,992.00
220001	Барилга байгууламж		
221001	Их засвар		
222001	Тоног төхөөрөмж		1,670,000.00
223001	Бусад хөрөнгө		198,453,000.00
224001	Стратегийн нөөц хөрөнгө		
225101	Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн /ТӨҮГ/		
225102	Биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн /ТӨҮГ/		5,407,832.00
225103	Хөрөнгө оруулалт олж эзэмшихэд төлсөн /ТӨҮГ/		
225104	Бусад урт хугацаат хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн /ТӨҮГ/		
225105	Бусдад олгосон зээл болон урьдчилгаа /ТӨҮГ/		
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	44,903,400.00	35,022,160.00
2260	Гадаад эх үүсвэрээр	-	-
226001	Гадаад эх үүсвэрээр		
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(44,903,400.00)	(241,322,992.00)
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		

14	Бусад эх үүсвэр	-	-
145004	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлээс эргэж төлөгдөх		
145005	Дамжуулан зээлдүүлэх зээлээс эргэж төлөгдөх		
145006	Гадаадын санхүүгийн зах зээлээс санхүүжих		
145007	Зээл авсан, өрийн үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан		
145008	Хувьцаа болон өмчийн бусад үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан		
145009	Төрөл бүрийн хандив		
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	-	-
230001	Эргэж төлөгдөх зээл		
231001	Гадаадын санхүүгийн зах зээлээс санхүүжих зээл		
232001	Гадаадын төслийн зээлээс санхүүжих зээл		
24	ГАДААД ЗЭЭЛИЙН ҮНДСЭН ТӨЛБӨР	-	-
240001	Гадаад зээлийн үндсэн төлбөр		
241001	Засгийн газрын бондын үндсэн төлбөр		
242001	Засгийн газрын үнэт цаасны үндсэн төлбөр		
25	Санхүүгийн үйл ажиллагааны зардал	-	-
250001	Гадаад валютын ханшийн зөрүү		
250002	Зээл, өрийн үнэт цаасны төлбөрт төлсөн мөнгө		
250003	Санхүүгийн түрээсийн өглөгт төлсөн		
250004	Хувьцаа буцаан худалдаж авахад төлсөн		
250005	Төлсөн ногдол ашиг		
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	-
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	(80,018,125.67)	(47,833,306.64)
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	130,347,612.71	56,374,063.88
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	50,329,487.04	8,540,757.24

3.8 Аудит хийсэн ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ, ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2013 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	11,333,791,686.45	4,024,137,508.56	8,812,076,542.89		24,170,005,737.90
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт					0.00

C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	11,333,791,686.45	4,024,137,508.56	8,812,076,542.89	0.00	24,170,005,737.90
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт					0.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт					0.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз					0.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн					0.00
C08	2014 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	11,333,791,686.45	4,024,137,508.56	8,812,076,542.89	0.00	24,170,005,737.90
D01	2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	11,333,791,686.45	4,024,137,508.56	8,812,076,542.89	0.00	24,170,005,737.90
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт					0.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	11,333,791,686.45	4,024,137,508.56	8,812,076,542.89	0.00	24,170,005,737.90
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	195,000,000.00				195,000,000.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт					0.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз					0.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү					0.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн			1,823,572,750.60		1,823,572,750.60
D09	2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	11,528,791,686.45	4,024,137,508.56	10,635,649,293.49	0.00	26,188,578,488.50

3.9 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	17,070,466,270.00	17,036,143,390.74
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	16,850,139,770.00	16,837,690,390.74

210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	15,549,795,031.00	15,548,716,451.74
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	11,244,587,531.38	11,256,320,120.31
210101	Үндсэн цалин	10,238,247,704.38	10,255,885,283.31
210102	Нэмэгдэл	164,502,608.00	163,926,643.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	1,800,000.00	2,200,000.00
210104	Урамшуулал	659,470,712.00	653,764,121.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	180,566,507.00	180,544,073.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,243,743,119.00	1,276,014,927.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	1,041,323,739.00	1,079,598,708.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	39,486,805.00	38,310,405.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	50,494,378.00	49,023,778.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	11,467,551.00	11,173,451.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	100,970,646.00	97,908,585.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,386,637,442.00	1,411,941,255.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	111,584,034.00	103,609,201.00
210302	Түлш, халаалт	1,179,808,893.00	1,215,053,724.00
210303	Цэвэр, бохир ус	95,244,515.00	93,278,330.00
210304	Байрны түрээс	-	-
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	191,244,041.00	197,531,426.66
210401	Бичиг хэрэг	14,832,651.00	15,644,436.00
210402	Тээвэр, шатахуун	82,862,200.00	83,497,375.66
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	26,853,940.00	25,725,437.00
210404	Ном, хэвлэл	16,770,600.00	18,814,578.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэргэгчдийн устгал, ариутгал	2,882,700.00	2,799,300.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	47,041,950.00	51,050,300.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	-	-
2105	Нормативт зардал	1,002,876,920.00	995,564,682.73
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	10,235,500.00	11,231,472.00
210502	Хоол, хүнс	963,222,390.00	955,523,700.73
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	29,419,030.00	28,809,510.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	38,358,500.00	44,086,595.60
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,591,500.00	3,504,470.00
210602	Тавилга	540,000.00	180,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	-	-
210604	Урсгал засвар	34,227,000.00	40,402,125.60
2107	Томилолт, зочны зардал	11,376,000.00	11,287,659.00
210701	Гадаад албан томилолт	-	-
210702	Дотоод албан томилолт	11,376,000.00	11,287,659.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	-	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	85,365,186.62	86,437,219.04
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	71,479,780.00	72,165,146.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	8,195,700.00	7,744,100.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	313,000.00	313,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	316,120.00	316,120.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	89,000.00	88,500.00

210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,236,185.00	1,201,485.00
210807	Газрын төлбөр	86,401.62	112,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	3,649,000.00	4,457,888.04
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	-	38,980.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	345,606,291.00	269,532,566.40
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	226,914,641.00	149,190,171.10
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	118,691,650.00	120,342,395.30
211	ХҮҮ	376,500.00	359,400.00
2111	Гадаад зээлийн үйлчилгээний төлбөр	-	-
211101	Гадаад зээлийн үйлчилгээний төлбөр		
2112	Дотоод зээлийн үйлчилгээний төлбөр	-	-
211201	Дотоод зээлийн үйлчилгээний төлбөр		
212	ТАТААС	-	-
2121	Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас	-	-
212101	Төрийн өмчит байгууллагад олгох татаас		
2122	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	-	-
212201	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас		
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,299,968,239.00	1,288,614,539.00
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	48.00	-
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	48.00	-
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	-	-
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,299,968,191.00	1,288,614,539.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	-	-
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	-	-
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	139,500.00	-
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	388,030,600.00	382,613,390.00
213206	Ээлжийн амралтаар нутаг явах унааны хөнгөлөлт	-	-
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	740,934,200.00	734,262,164.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	164,132,700.00	164,132,482.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6,731,191.00	7,606,503.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	220,326,500.00	198,453,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	220,326,500.00	198,453,000.00
220001	Барилга байгууламж	-	-
221001	Их засвар	-	-
222001	Тоног төхөөрөмж	-	-
223001	Бусад хөрөнгө	220,326,500.00	198,453,000.00
224001	Стратегийн нөөц хөрөнгө	-	-
2260	Гадаад эх үүсвэрээр	-	-
226001	Гадаад эх үүсвэрээр		
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	-	-
230001	Эргэж төлөгдөх зээл		

231001	Гадаадын санхүүгийн зах зээлээс санхүүжих зээл		
232001	Гадаадын төслийн зээлээс санхүүжих зээл		
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	17,070,466,270.00	17,032,277,060.46
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	16,060,123,060.00	16,054,749,714.10
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	-	-
131006	Засгийн газрын тусгай сангаас санхүүжих	-	-
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	16,060,123,060.00	16,054,749,714.10
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	-	-
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,009,550,900.00	976,216,680.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	789,224,400.00	782,516,680.00
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	220,326,500.00	193,700,000.00
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	-	-
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих		
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих		
134003	Нийгмийн даатгалын сангаас эмнэлгүүдэд олгох санхүүжилт		
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	792,310.00	1,310,666.36
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	200,000.00	552,818.51
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	592,310.00	757,847.85
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	-	-
1200044	Гадаадын эх үүсвэрээс санхүүжих	-	-
122	ТУСЛАМЖИЙН ЭХ ҮҮСВЭРЭЭС САНХҮҮЖИХ	-	-
122001	Хандив тусламж /дотоод/		
122002	Хандив тусламж /гадаад/		
14	БУСАД ЭХ ҮҮСВЭР	-	-
145005	Төсөв болон дамжуулан зээлдүүлсэн зээлээс эргэж төлөгдөх		
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	5,510,131.83
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	1,643,802.55

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ:

ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

М.ХУАНГАН

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

Х.ЖЕНИСБЕК

БЭЛТГЭСЭН:

АУДИТОР

Ж.НАЗГҮЛ

Огноо: 2017.04.04